

Introducció a les Ciències de la Salut

2012/2013

Codi: 102952

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Graduat en Medicina	960 Graduat en Medicina	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Jorge Molero Mesa

Correu electrònic: Jorge.Molero@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Cap

Objectius

L'objectiu fonamental de l'assignatura és introduir l'estudiant de primer curs al coneixement i a l'ús de les eines bàsiques del saber i de la pràctica mèdica, per tal de facilitar-li l'aprenentatge posterior i la socialització en l'àmbit professional. Es tracta, doncs, d'una assignatura propedèutica que ajuda l'alumnat a adquirir competències i habilitats que li seran útils en la consecució dels resultats d'aprenentatge específics de la resta d'assignatures de la titulació de medicina.

En el primer bloc temàtic l'estudiant ha de conèixer l'estructura bàsica del vocabulari mèdic actual i els problemes de la comunicació oral i escrita en el camp de les ciències mèdiques i ha d'adquirir la capacitat de comprendre la dinàmica de la informació en medicina, els tipus de documents més importants i la manera de recuperar selectivament una informació determinada. Aquest bloc es complementa amb dues sessions pràctiques on l'alumnat ha de completar les destreses i les habilitats incloses en aquest apartat.

En els blocs següents els alumnes examinaran diversos problemes bàsics de les ciències de la salut des d'una perspectiva històrica. En aquest sentit i davant la dispersió de continguts especialitzats que l'alumnat trobarà durant la seva carrera, aquesta part de l'assignatura ofereix una visió integrada de la medicina en la qual es considera l'ésser humà com a entitat multidimensional on la interrelació de factors de tota mena (biològics, psicològics, socials) condicionen i modifiquen tant els estats de salut i de malaltia com les seves manifestacions. Aquests factors s'estudiaran històricament i des de perspectives diferents (classe social, gènere, raça), per tal de determinar-ne la influència en els estats de salut i de malaltia de les poblacions a través de la història.

Tant en les classes teòriques com en les pràctiques i els seminaris, l'alumne haurà de dur a terme un conjunt d'activitats que el familiaritzaran amb l'ús de les diverses eines conceptuals, metodològiques i instrumentals necessàries per desenvolupar una visió autònoma, i alhora crítica i rigorosa, del paper de la medicina en el sistema d'assistència sanitària i social.

Per les seves característiques, aquesta assignatura es programa el primer semestre de primer curs i els seus objectius i continguts es complementen amb els de les assignatures "Pràcticum I" i "Autoaprenentatge Integrat en Medicina (AIM)" i, especialment, amb el "Taller d'Introducció a la Recerca" (TIR).

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar que comprèn la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties
- Demostrar que coneix els fonaments històrics de la salut, la malaltia i la professió mèdica
- Demostrar que coneix les organitzacions nacionals i internacionals de salut i els entorns i condicionants dels diferents sistemes de salut
- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica com a resultat d'un procés evolutiu, científic i sociocultural, incloent els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar l'informació científica i sanitària

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
2. Definir els factors determinants de la transició sanitària al món contemporani
3. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
4. Demostrar una visió diacrònica de les institucions assistencials i les estratègies sanitàries desenvolupades
5. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
6. Descriure els condicionants històrics del procés de globalització dels problemes sanitaris i les estratègies internacionals en matèria de salut.
7. Descriure els fonaments històrics de les professions sanitàries en la perspectiva del pluralisme mèdic.
8. Descriure la dinàmica de la informació en les ciències de la salut a través dels sistemes de recuperació de la informació.
9. Detallar els condicionants històrics en la configuració dels diversos sistemes nacionals de salut.
10. Entendre la ciència mèdica com un coneixement en construcció, sotmès a canvis constants, que planteja nous reptes i noves oportunitats
11. Explicar el paper del professional de la sanitat com un agent social de canvi, crític i solidari, en favor de la salut de la comunitat.
12. Explicar els principis de la telemedicina.
13. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
14. Identificar els canvis i permanències en les formes i els continguts del procés de medicalització
15. Identificar els orígens i la institucionalització de l'activitat científica, així com les bases epistemològiques del pensament científic en ciències de la salut
16. Identificar els processos de professionalització en el camp de les ciències de la salut i la seva tendència a l'especialització
17. Identificar la diversitat de sistemes mèdics, incloses les medicines alternatives, i identificar-ne els fonaments
18. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
19. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
20. Reconèixer els estats de salut i malaltia com a construccions socialment determinades que canvien segons les cultures i el curs del temps
21. Reconèixer i distingir les diferents tradicions mèdiques que configuren el panorama sanitari actual
22. Reconèixer l'abast i les limitacions del pensament científic en les ciències de la salut

23. Utilitzar correctament les bases de dades i les obres de referència bibliogràfica, enciclopèdica i lexicogràfica en ciències de la salut.
24. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
25. Valorar les conseqüències sobre el pacient de la diversitat de pràctiques i professions sanitàries.

Continguts

Orígens, transmissió i evolució del llenguatge mèdic. Els sistemes d'informació en les ciències de la salut. Bases històriques del mètode científic en l'àmbit de la salut. Els orígens de la malaltia. Els sistemes mèdics. Història dels sabers mèdics i de les pràctiques assistencials. Conceptes de salut i malaltia. La història social de les malalties. Els models d'assistència mèdica. De la higiene individual a la medicina social. L'aparició de l'hospital modern i de l'atenció primària de salut. L'ensenyament de les ciències de la salut. Les professions sanitàries.

Blocs distributius

- A. LLENGUATGE, DOCUMENTACIÓ I MÈTODE EN MEDICINA
- B. MALALTIA, CULTURA I POBLACIÓ
- C. EL CONEIXEMENT MÈDIC I LA SEVA APLICACIÓ A OCCIDENT
- D. LA MALALTIA I EL PROCÉS DE MEDICALITZACIÓ
- E. ANÀLISI DELS TERMES MÈDICS
- F. L'ACCÉS ALS DOCUMENTS MÈDICS
- G. CULTURA MATERIAL DE LA MEDICINA
- H. HISTÒRIA, MALALTIA I SOCIETAT

Metodologia

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

Tipus d'activitat	Activitat	Data i Títol	Recursos materials	Resultats d'aprenentatge
Dirigida	Classe magistral (60 min)	Dia 1: El llenguatge mèdic i l'estructura dels termes mèdics	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.21.1. Definir les característiques generals del llenguatge mèdic actual CE52.21.2. Analitzar i identificar els elements constituents dels termes mèdics CE52.21.3. Deduir els significats dels termes més habituals en medicina
	Classe magistral (60 min)	Dia 2: Els neologismes i els obstacles a la comunicació en medicina	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.21.4. Descriure els mecanismes de formació de neologismes en ciències de la salut CE52.21.5. Construir neologismes a partir d'arrels gregues i llatines

			CE52.21.6. Reconèixer els factors que obstaculitzen o faciliten la comunicació en medicina
Classe magistral (60 min)	Dia 3: La informació en les ciències mèdiques	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.21.7. Analitzar l'origen, el consum i la difusió de la informació en les ciències de la salut CE52.21.8. Definir el concepte de documentació mèdica i els seus objectius i camps d'aplicació
Classe magistral (60 min)	Dia 4: Els documents mèdics: estructura, funció i ubicació	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.20.1. Distingir els diferents tipus de documents mèdics i la seva estructura CE52.20.2. Identificar la funció i la ubicació dels documents propis dels professionals de les ciències de la salut
Classe magistral (60 min)	Dia 5: Els sistemes de recuperació de la informació bibliogràfica	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.20. Utilitzar correctament les bases de dades i les obres de referència bibliogràfica, enciclopèdica i lexicogràfica en ciències de la salut CE52.21. Descriure la dinàmica de la informació en les ciències de la salut a través dels sistemes de recuperació de la informació
Classe magistral (60 min)	Dia 6: La història clínica	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE52.21.9 Reconèixer les funcions i les característiques de la història clínica CE52.21.10 Distingir els diversos tipus i models d'història clínica CE52.21.11. Identificar els diferents documents que contenen els historials clínics dels pacients
Classe magistral (60 min)	Dia 7: El cicle de la investigació en les ciències mèdiques	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.9. Identificar els orígens i la institucionalització de l'activitat científica, així com les bases epistemològiques del pensament científic en ciències de la salut CE52.21.12 Analitzar el rol del mètode científic en les ciències de la salut CE52.21.13 Definir l'estructura i les fases d'elaboració d'un treball científic
Classe magistral	Dia 8: Observació i	Aules M5-002,	CE33.8.1. Comprendre la importància de

(60 min)	experimentació en medicina	M5-003 i M5-007 Power point	l'observació i de l'experimentació en la investigació científicomèdica CE52.21.14. Definir el concepte de dada científica i com s'obté CE52.20.3. Reconèixer les característiques dels estudis experimentals en ciències de la salut
Classe magistral (60 min)	Dia 9: Estratègies per a l'obtenció de les dades	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CT7.1. Plantejar amb concreció els objectius d'una recerca científica en un temamèdic CT7.2 Enumerar els tipus de qüestionaris en la investigació científicomèdica CE52.20.4. Confeccionar un qüestionari per a la recollida de dades
Classe magistral (60 min)	Dia 10: L'acte mèdic i el raonament clínic: la hipòtesi diagnòstica i el judici pronòstic	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.10. Reconèixer l'abast i les limitacions del pensament científic en les ciències de la salut CE52.21.15. Analitzar l'estructura de la relació metge/malalt i de l'acte mèdic (diagnòstic,pronòstic i indicació terapèutica) CE33.8. Entendre la ciència mèdica com un coneixement en construcció sotmès a canvis constants, que planteja nous reptes i oportunitats
Classe magistral (60 min)	Dia 11: La malaltia com a fenomen històric, biològic, social i cultural	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.1. Reconèixer els estats de salut i de malaltia com a construccions socialment determinades que canvien segons les cultures i el pas del temps CE30.1.1. Apreciar que els sistemes curatius i assistencials integren els valors socioculturals existents a les diferents societats CE30.1.2. Reconèixer l'impacte de la malaltia en el desenvolupament històric de les poblacions
Classe magistral (60 min)	Dia 12: Els primers vestigis de la malaltia. Paleopatologia	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.2.1. Reconèixer les evidències materials de la malaltia en els grups humans des de la revolució neolítica fins a la revolució industrial CE30.2.2. Definir el concepte de paleopatologia CE30.2.3. Enumerar les fonts principals, els mètodes i els resultats de la paleopatologia.

Classe magistral (60 min)	Dia 13: La demografia històrica i l'estructura de les poblacions	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.6. Definir els factors determinants de la transició sanitària en el món contemporani CE30.4.1 Enumerar les principals aportacions del mètode de reconstrucció de famílies CE30.4.2 Descriure les maneres de representar l'estructura i la dinàmica de la població
Classe magistral (60 min)	Dia 14: Malaltia, població i societat. L'epidemiologia històrica	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.4.3. Definir el concepte d'epidemiologia històrica CE30.4.4. Enumerar les fonts principals, els mètodes i els resultats de l'epidemiologia històrica CE30.4.5. Considerar els períodes històrics en funció de les malalties predominants
Classe magistral (60 min)	Dia 15: La societat davant la malaltia. Els sistemes mèdics	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE1.1. Descriure els fonaments històrics de les professions sanitàries des de la perspectiva del pluralisme mèdic. CE1.2. Valorar les conseqüències que la diversitat de pràctiques i de professions sanitàries exerceix sobre el pacient CE33.11. Identificar la pluralitat de sistemes mèdics, medicines alternatives incloses, i identificar-ne els fonaments
Classe magistral (60 min)	Dia 16: La malaltia a les cultures arcaïques	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.11.1 Enumerar i classificar les diferents formes de medicines empírico-creencials CE33.11.2 . Explicar els diversos modes d'interpretació de la malaltia en les cultures arcaïques CE33.11.3 . Citar les fonts principals de coneixement de la medicina egípcia
Classe magistral (60 min)	Dia 17: La malaltia a les cultures clàssiques	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.2.4Exposar les tesis principals que expliquen l'origen del pensament lògic a Grècia CE33.11.4 Explicar la difusió sociocultural i la vigència de la medicina clàssica índia CE33.11.5 Definir els conceptes de salut i de malaltia en la medicina tradicional xinesa
Classe magistral	Dia 18: Difusió i	Aules M5-002,	CE30.2.5. Enunciar la teoria humoral clàssica

(60 min)	vigència de la medicina clàssica grega	M5-003 i M5-007 Power point	CE30.2.6. Definir els conceptes desalut i de malaltia en la medicina clàssica grega CE30.2.7 Explicar la difusió de la MCG als móns hel·lenístic, alexandrí i romà
Classe magistral (60 min)	Dia 19: La patologia galenicotradicional	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.2.8. Determinar la base conceptual de l'obra de Galè CE30.2.9 Exposar les característiques generals del saber i de la pràctica mèdica en l'obra de Galè CE30.2.10 Valorar la doctrinagalènica dels temperaments
Classe magistral (60 min)	Dia 20: Els orígens de la patologia científica moderna	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.6.1. Enumerar les causes que van determinar la crisi de la patologia galenicotradicional CE30.6.2 Relacionar les noves malalties amb la ruptura del paradigma galènic en patologia CE30.6.3. Explicar el significat històric del moviment paracelsista
Classe magistral (60 min)	Dia 21: La patologia moderna dels segles XVII i XVIII	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.11.6Reconèixer els primers sistemes mèdics alternatius al galenisme CE30.2.11. Analitzar el concepte d'espècie morbosa en la patologia de Sydenham CE30.2.12. Justificar l'enfrontament de les mentalitats sistemàtiques i antisistemàtiques en patologia
Classe magistral (60 min)	Dia 22. La medicina experimental	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.2. Reconèixer i distingir les diferents tradicions mèdiques que configuren el panorama sanitari actual CE30.2.15 Avaluar l'impacte del mètode experimental a les ciències de la salut CE30.2.16. Identificar els factors que vanpropiciar la configuració de la ciència com a agent de transformació social durant el segle XIX
Classe magistral (60 min)	Dia 23: La configuració històrica de l'hospital	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.4. Adquirir una visió diacrònica de les institucions assistencials i de les estratègies sanitàries desenvolupades CE30.4.9. Reconèixer la figura de l'hospital a

			través de la història considerant-ne la funció social
			CE30.4.10. Explicar el punt de partida de l'hospital mèdic secularitzat
Classe magistral (60 min)	Dia 24: L'ensenyament de la medicina	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.4.11 Descriure les diferents tècniques didàctiques predominants a cada període històric CE30.4.12 Identificar les característiques de l'escolasticisme i del seu model didàctic CE30.4.13. Analitzar els models contemporanis de l'ensenyament mèdic
Classe magistral (60 min)	Dia 25: La figura del metge	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE1.3. Explicar el professional de la sanitat com un agent social de canvi, crític i solidari, en favor de la salut de la comunitat. CE1.3.1. Diferenciar els conceptes d'ocupació i de professió en ciències de la salut CE30.3.1 Identificar els processos de professionalització en el camp de les ciències de la salut i la seva tendència a l'especialització
Classe magistral (60 min)	Dia 26: De la higiene individual a la higiene pública	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.11.7. Enumerar les grans línies històriques en el desenvolupament de la prevenció de la malaltia CE11.1.1. Analitzar les principals característiques de la higiene individual CE11.1.2 Comprendre els determinants polítics, econòmics i socials a l'origen de la higiene pública
Classe magistral (60 min)	Dia 27: La pesta i la teoria miasmàtica	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE11.1.3. Analitzar les conseqüències de les epidèmies de pesta en el món occidental CE11.1.4 Identificar les diverses mesures que es van prendre contra les epidèmies de pesta a Europa CE11.1.5. Explicar el fonament de la teoria miasmàtica
Classe magistral (60 min)	Dia 28: El còlera i la revolució industrial	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE11.1.6 Relacionar les condicions de vida determinades per la revolució industrial amb els patrons de morbimortalitat

			CE11.1.7. Conèixer els factors que van possibilitar tant l'aparició com la desaparició de les epidèmies de còlera CE11.1.8 Estudiar l'impacte de les epidèmies de còlera en el desenvolupament de la higiene pública
Classe magistral (60 min)	Dia 29: Positivisme i sanitarisme en la prevenció de la malaltia	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.4.14 Identificar els principis de la "idea sanitària" d'actuació sobre el medi ambient CE30.4.15 Analitzar el paper del laboratori en la prevenció de les malalties col·lectives CE30.4.16. Caracteritzar les representacions de la malaltia que sorgeix de la medicina de laboratori
Classe magistral (60 min)	Dia 30: La tuberculosi i la qüestió social	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE30.5. Identificar els canvis i les permanències en les formes i els continguts del procés de medicalització CE11.1. Analitzar el rol de la medicina en la creació i en la reproducció de discursos i de pràctiques de la diferència de classe CE11.1.9 Explicar els fonaments sociopolítics subjacents a les campanyes de prevenció de la malaltia
Classe magistral (60 min)	Dia 31: L'eugenèsia: acords i divergències sobre el "bon néixer" i el "bon viure"	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE33.8.1 Analitzar l'eugenèsia des d'una perspectiva de classe, de gènere i de raça CE33.8.2. Integrar les diferents visions de l'eugenèsia en els seus moviments socials respectius i en els seus models de coneixement CE33.8.3. Relacionar les idees eugèniques amb l'existència de malalties socials
Classe magistral (60 min)	Dia 32: L'internacionalisme sanitari i la diferència colonial	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE11.1. Descriure els condicionaments històrics del procés de globalització dels problemes sanitaris i de les estratègies internacionals en matèria de salut CE11.1.10 Reconèixer els orígens i l'evolució del moviment sanitari internacional CE30.1.11 Analitzar el paper de la medicina en els processos colonitzadors
Classe magistral	Dia 33: Les relacions	Aules M5-002,	CE33.10.1. Comprendre el rol de la medicina

	(60 min)	de gènere a las ciències de la salut	M5-003 i M5-007 Power point	en la configuració dels sistemes de relacions de gènere CE33.10.2. Entendre els biaixos de gènere a la medicina científica occidental CE33.10.3 Adquirir una actitud crítica davant les elaboracions de gènere discriminatòries
	Classe magistral (60 min)	Dia 34: La col·lectivització de l'assistència mèdica	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE1.3.1 Situar històricament l'origen de la diversificació socioeconòmica de la prevenció i de l'assistència mèdica CE11.2. Detallar els condicionaments històrics en la configuració dels diversos sistemes nacionals de salut CE11.2.1 Conèixer les conseqüències de la difusió del cristianisme sobre l'assistència mèdica
	Classe magistral (60 min)	Dia 35: De la beneficència a la seguretat social	Aules M5-002, M5-003 i M5-007 Power point	CE11.2.2. Analitzar la repercussió de la industrialització, del capitalisme i dels moviments obrers en la dialèctica prevenció/assistència mèdica CE11.2.3. Problematitzar la transició del sistema benèfic al sistema de seguretat social CE11.2.4.. Analitzar la relació entre el concepte de previsió social i el de prevenció de la malaltia
Subtotal: Classes magistrals, 35 hores				
Dirigida	Classe pràctica en espai especialitzat (180 min)	Dia 36 Anàlisi dels termes mèdics	Aula informàtica amb 25 ordinadors (Biblioteca)	CE33.9.1. Analitzar i identificar els elements constituents dels termes mèdics CE33.9.2. Construir neologismes a partir d'arrels gregues i llatines CE52.20.3 Utilitzar correctament les obres de referència enciclopèdica i lexicogràfica en ciències de la salut.
	Classe pràctica en espai especialitzat (180 min)	Dia 37 L'accés als documents mèdics	Aula informàtica amb 25 ordinadors (Biblioteca)	CT10 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional CE52.20.4. Utilitzar correctament les catàlegs i les obres de referència bibliogràfica en ciències de la salut CE52.20.5 Confeccionar i reconèixer

referències bibliogràfiques segons requisits d'uniformitat internacionals (normes de Vancouver).

Subtotal: Classes pràcticas dirigidas en espai especialitzats, 6 hores

Seminari (120 min)	Dia 38. Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	C1.3.1 Identificar i distingir els elements propis de la cultura material de la medicina. C1.3.2 Descriure la funció i significat dels espais on tenen lloc les pràctiques mèdiques.
Seminari (105 min)	Dia 39. Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	C1.3.3. Analitzar els mecanismes de representació visual en la producció material de la medicina.
Seminari (120 min)	Dia 40, Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	
Seminari (120 min)	Dia 41. Història, malaltia i societat	Aula amb sistema de projecció audiovisual (Seminari M6-128)	CE30. Demostrar que coneix els fonaments històrics de la salut, de la malaltia i de la professió mèdica
Seminari (105 min)	Dia 42. Història, malaltia i societat	Aula amb sistema de projecció audiovisual (Seminari M6-128)	
Seminari (120 min)	Dia 43. Història, malaltia i societat	Aula amb sistema de projecció audiovisual (Seminari M6-128)	

Subtotal: Seminaris. Aprenentatge basat en problemes (ABP) amb activitat dirigida, 11,5 hores

Supervisades	Classe pràctica en espai especialitzat (60 min)	Dia 36 Anàlisi dels termes mèdics	Aula informàtica amb 25 ordinadors (Biblioteca)	CE33.9.1. Analitzar i identificar els elements constituents dels termes mèdics CE33.9.2. Construir neologismes a partir d'arrels gregues i llatines CE52.20.3 Utilitzar correctament les obres de referència enciclopèdica i lexicogràfica en ciències de la salut.
	Classe pràctica en espai especialitzat (60 min)	Dia 37 L'accés als documents mèdics	Aula informàtica amb 25 ordinadors (Biblioteca)	CT10 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional CE52.20.4. Utilitzar correctament les catàlegs i les obres de referència bibliogràfica en ciències de la salut CE52.20.5 Confeccionar i reconèixer referències bibliogràfiques segons requisits d'uniformitat internacionals (normes de Vancouver).
Subtotal: Classes pràcticas supervissades en espai especialitzats, 2 hores				
	Seminari (60 min)	Dia 38. Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	C1.3.1 Identificar i distingir els elements propis de la cultura material de la medicina. C1.3.2 Descriure la funció i significat dels espais on tenen lloc les pràctiques mèdiques.
	Seminari (60 min)	Dia 39. Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	C1.3.3. Analitzar els mecanismes de representació visual en la producció material de la medicina.
	Seminari (60 min)	Dia 40. Cultura material de la Medicina	Seminari M6-128 Material mèdic antic	
	Seminari (60 min)	Dia 41. Història, malaltia i societat	Aula amb sistema de projecció audiovisual (Seminari M6-128)	CE30. Demostrar que coneix els fonaments històrics de la salut, de la malaltia i de la professió mèdica
	Seminari	Dia 42.	Aula amb sistema	

(60 min)	Història, malaltia i societat	de projecció audiovisual
(Seminari M6-128)		
Seminari	Dia 43.	Aula amb sistema de projecció
(60 min)	Història, malaltia i societat	de projecció audiovisual
(Seminari M6-128)		
Subtotal: Seminaris. Aprenentatge basat en problemes (ABP) amb activitat supervisada, 6 hores		
Tutories no programades		
7 hores		
Subtotal: Tutories no programades, 7 hores		

ACTIVITATS AUTÒNOMES

Lectura comprensiva	CT10 Adquirir informació adequada per a la consecució dels resultats d'aprenentatge proposats
Subtotal lectura comprensiva: 50 hores	
Preparació dels temes	CE52.20.6 Recuperar la informació aplicant criteris de pertinença i exhaustivitat CT10 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional
Subtotal Preparació dels temes: 10 hores	
Resolució de problemes i	CT6. Formular hipòtesis i recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode

presentació de treballs	científic.
	CT10 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional
Subtotal Resolució de problemes i presentació de treballs: 15 hores	

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Dia 44	Còpia dels treballs realitzats als seminaris	Secretaria Unitat d'Història de la Medicina	Impressió en paper	Recollir, organitzar i presentar en format estandaritzat el resultat de la activitat realitzada en els seminaris

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques amb suport TIC	6	0,24	1, 8, 18, 23, 24
Classes teòriques	35	1,4	2, 4, 6, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23
Seminaris. Aprenentatge basat en problemes (ABP)	11,5	0,46	1, 2, 3, 4, 5, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24
Tipus: Supervisades			
Classes pràctiques supervisades en espai especialitzats	2	0,08	1, 8, 18, 23, 24
Seminaris. Aprenentatge basat en problemes (ABP)	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24
Tutories no programades	7	0,28	2, 4, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Lectura comprensiva	50	2	24
Preparació dels temes	10	0,4	8, 23, 24
Resolució de problemes, realització de treballs	15	0,6	13, 24

Avaluació

L'avaluació de la part teòrica de l'assignatura equival a 6 punts (sobre 10) de la nota global de l'assignatura i s'efectuarà mitjançant un examen de 35 preguntes d'elecció múltiple que inclourà matèria corresponent als blocs temàtics A, B, C i D. L'estudiant ha d'obtenir almenys 3 punts per superar aquest apartat.

L'avaluació de la part pràctica (blocs E i F) equival a 2 punts (sobre 10) de la nota global de l'assignatura. S'efectuarà mitjançant un examen de 15 preguntes d'elecció múltiple corresponents a les pràctiques 1 i 2. L'estudiant ha d'obtenir almenys un punt per superar aquest apartat.

L'avaluació dels seminaris (blocs G i H) equival a 2 punts (sobre 10) de la nota global de l'assignatura. S'efectuarà mitjançant la participació al seminari (ABP) i la realització i presentació de treballs. L'estudiant ha d'obtenir almenys un punt per superar aquest apartat.

La puntuació final serà la suma dels punts obtinguts.

Per tal que l'avaluació sigui efectiva, l'estudiant ha de superar cadascuna de les diferents proves per separat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació de la participació en els seminaris, preparació i exposició dels treballs presentats	20	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24
Prova objectiva de resposta múltiple dels coneixements adquirits	60	2	0,08	2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25
Prova objectiva d'habilitat en el maneig de catàlegs, obres de referència i anàlisi de termes mèdics	20	2	0,08	1, 8, 23, 24

Bibliografia

Bibliografia específica

López Piñero JM. La medicina en la historia. Madrid: La Esfera de los Libros; 2002.

López Piñero JM, Terrada Ferrandis ML. Introducción a la medicina. Barcelona: Crítica; 2000.

Barona JL. Introducció a la medicina. València: Universitat de València; 1992.

Bibliografia de consulta

Bernabeu Mestre J. El llenguatge de les ciències de la salut. Introducció a la formació de termes mèdics. València: Conselleria de Sanitat i Consum de la Generalitat Valenciana / Universitat d'Alacant; 1995.

Cueva Martín A de la, Aleixandre Benavent R, Rodríguez i Gairín J M. Fonts d'informació en ciències de la salut. Valencia: Universitat de València; 2001.

López Piñero JM, Terrada Ferrandis ML. Introducción a la terminología médica. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2005.

Medicina Clínica. Manual de estilo. Publicaciones biomédicas. Barcelona: Doyma; 1993

Navarro Acebes X. Curs pràctic de terminologia mèdica. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona; 2000.

Recursos d'Internet

ICJME. Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals - http://www.icmje.org/urm_main.html

Diccionari Enciclopèdic de Medicina - <http://www.grec.net/home/cel/mdicc.htm>

Diccionario médico-biológico, histórico y etimológico - <http://www.dicciomed.es>